

ninger berettigede til at stille et saadant Forslag; og søge at virke hen til, at Tiendefagen snarest muligt paabegyndes. Hvad Endringsforslaget under Nr. 3 angaar, som er stillet alene af mig, da gaar det, som det er det Thing vil se, ud paa, at Tiendens Ansættelse ikke sker efter, hvad den er værd i det Dødelik, Afsløsningen finder Sted, men at man derimod tager et Gjennemsnitsbeløb af 10 Mars Tiende, der findes, sognevis, og at Kommissionen dernæst har at fordele Tiendeydelsen paa hver enkelt Tiendeyder. Jeg kan ikke finde det rigtigt, at disse Smaastumper, der endnu ere tilbage med Hensyn til Tiendeforslaget i de indlemmede Distrikter, blive behandledes paa anden Maade end den, der i det Hele taget har været anordnet i Hertugdømmet Slesvig. Som jeg før omtalte, var det jo ved kongelig Resolution af 1ste Decem-ber, 1837, slaaet fast, at Afsløsningen skulde finde Sted, sognevis, og efter et Gjennemsnitsbeløb af 10 Mar., og det er den Maade, hvorpaa hele Afsløsningen har fundet Sted i Hertugdømmet Slesvig. Jeg finder det at være aldeles billigt, at de Tiendeydere, der endnu staa tilbage med Afsløsningen, blive behandledes affkurat paa samme Maade som de, der tidligere have faaet afløst, og jeg finder det ikke rigtigt, at man bryder med Traditionen, hvor det ikke er nødvendigt. Jeg har udtalt i Betænkningen, at det ikke har været muligt at afløse siden 1864, og jeg tror, at det er fuldkommen overensstemmende med Sandheden — ibetmindste har jeg ikke kunnet opfatte det paa anden Maade. — Imellem den 30te Oktober 1864 — Freds slutningens Dato — og den 1ste April, 1867, saa Alt med Hensyn til Lovgivningen; saa at sige bragt i de indlemmede Distrikter. Fra 1ste April 1867 skulde jo ganske vist den danske Lovgivning gjælde der, men dette — som jeg tidligere har omtalt — har ikke fundet Sted i dette Tilfælde. Jeg vil tillade mig, at appellere til de Herrer Tiendeydere i denne Sal og spørge, om de ville finde det rigtigt, hvis der endnu var en Del Naturaltiende, at afløse i Kongeriget, at man saa uden videre suspenderede Afsløsningsloven i 6 Mar. for dem, der ikke havde afløst, og at man saa efter de

6 Mars Forløb kom og sagde: nu kan De saa afløse, men Afsløsningen skal finde Sted efter, hvad Torden nu giver. Efterat man har merglet og brænet Torden og opdyrket saa Torden og muligvis indført Engvanding eller stærkere Winterfæring, fort sagt, efterat man i det Hele taget har foretaget meget betydelige Forbedringer, gaaende ud paa at frembringe forøget Kornavl, kan man saa afløse paa Grundlag af, hvad Tienden nu er værd. Jeg tror, at de Herrer Tiendeydere vist vilde betænke sig for en saadan Afsløsning, og det vilde, saavidt det stod til, dem at raade. God der paa, vistnok sige: Nei, lad os saa afløse efter, hvad Tienden var værd for 6 Mar. siden, og ikke nu, efter at Torden har modtaget disse store Forbedringer. Det er netop dette, jeg vil; men jeg vil imidlertid ikke gaa saa langt tilbage. Jeg gaar kun 3 Mar. tilbage, navnlig fra den Tid, da dansk Lovgivning indførtes, og navnlig i Righed med, hvad der 1864 blev vedtaget i Smaaredskloven. Den er ganske vist en aldeles beslægtet Lov, og den omfatter paa sine Steder ikke aldeles ubetydelige Gjenstande, navnlig er dette Tilfældet i min Egn, hvor Ydelsen af Smør er temmelig betydelig. Naar jeg har foreslået, at Afsløsningen skulde ske, sognevis, da har jeg gjort det, fordi jeg vel kunde indse, at det vilde falde noget pakkeligt for Tiendekommissionerne at afløse hver enkelt Mand. Jeg tror, at det vil være temmelig let at faa at vide, hvor meget et Sogn eller et Distrikt har ydet i Tiende. Man vil vel kunne faa Fortegnelse hos Præsterne, der i Reglen have afleveret med Bedkommende og undertiden have forpagtet Tienden bort. Der vil som sagt altid gives Midler, hvorved man kan faa Tiendens Gjennemsnitsstørrelse i 10 Mar. at vide, og naar man først har udfundet, hvorfor Tiendeydelsen bør være, sognevis, saa vil det ikke være forbundet med stor Vanskelighed at faa den fordelt paa Enkeltmand. Den er det Ord fører udtalte ved Sagens første Behandling, at han selv har været med til at fordele Tienden paa den Maade, og at den Tiendekommission, hvoraf han var Medlem, først udfandt Tiendens Størrelse, sognevis, og dernæst fordelte den paa den enkelte Mand.